

Joanna Kramsztyk-Prochaska
córka Andrzeja Kramsztyka
i Ireny Kramsztyk - niezżyjący

Obecny stan rodzinny:
mąż Leon Prochaska
synowie Janusz i Krzysztof

O ś w i a d c z e n i e

W 1940 r. przed utworzeniem getta w Warszawie moi rodzice i ja opuściliśmy Warszawę i około 2 lat pod zmienionymi nazwiskami /Krawczyk/ mieszkaliśmy w Kobylce pod Warszawą. Musieliśmy stamtąd uciekać, bo ziemia zaczęła palić się nam pod nogami, w Warszawie wybuchło powstanie w getcie i masowo wyłapywano ludzi pochodzenia żydowskiego. Po różnych perypetiach dotarliśmy, każdy oddzielnie do Milanówka, gdzie mieszkali siostra ojca i jej mąż; nie ukrywali się oni i ofiarowali się przechowywać mojego ojca, który nie wychodził w ogóle z mieszkania i tak doczekał wyzwolenia. Matka i ja nie mogliśmy tam zostać, bo to byłoby za niebezpiecznie dla wszystkich. Obok Milanówka, w Podkowie Leśnej Zachodniej była posiadłość Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów. Brat ojca, niezżyjący już Józef Kramsztyk, przyjechał się z Jarosławem Iwaszkiewiczem, do niego posłał mnie mój ojciec prosząc o pomoc. Zaopiekowali się oni nami serdecznie, znaleźli nam pokój pod swoją posiadłością zwaną Stawakiem. Była to chatka ludzi, którzy kiedyś u nich pracowali - powiedzieli jakąś o nas historię, że zostaliśmy sami, że mój ojciec zaginął i że jesteśmy znajome ich przyjaciele. Kontakt z nimi był przez mnie, często tam chodziłem, było to bardzo blisko ich domu. Anna Iwaszkiewicz jeździła do ojca do Milanówka, aby mu coś zawieźć do jedzenia i pogadać z nim, co było bardzo ważne dla jego psychiki i samopoczucia. Ja trochę czasem tam pracowałam w ogrodzie, płacili mi, a poza tym też dawali nam pieniądze, ubranie i żywność. Sama świadomość, że oni się nami opiekują pomagała nam żyć. Dąstażam zapalenia wyrostka

- 2 -

robotniczego - Anna Iwaszkiewicz załatwiła mi operację w Warszawie u swojego bliskiego krewnego Stanisława Lalpota, znanego chirurga. Gdyby nie jej pomoc i ta operacja, nie żyłabym na pewno. Wszystko robili bezinteresownie. Po Wyzwoleniu byliśmy w wielkiej przyjaźni aż do ich śmierci.

Pomagali oni nie tylko nam, po Powstaniu Warszawskim mieszkając u nich masa ludzi z Warszawy; pomagali też partyzantom i sierotom wojennym, także dzieciom z Zamoższczyzny.

Łódź, 6.I.1987 r.

*Północnemu Instytutowi Radiologii
w Łodzi*

Joanna Kramsztyk-Prochaska
Joanna Kramsztyk-Prochaska

Dyrektor Instytutu Radiologii
Akademii Medycyny w Łodzi
M. Prochaska
Prof. dr hab. med. Jan Dobak

AKADEMIA MEDYCZNA W ŁODZI
Wydział Lekarski
Instytut Radiologii
90-153 Łódź, ul. Kopalińskiego 22
tel. 78-67-34

Świadectwo Joanny Kramsztyk, na podstawie którego został przyznany Annie i Jarosławowi Iwaszkiewiczom medal Sprawiedliwych wśród Narodów Świata
ARCHIWUM ŻIH DZIAŁ DOKUMENTACJI ODZNACZONYCH YAD VASHEM,
ŻIH, TECZKA 349/24/956